

Program szkolenia instruktorów

posłuszeństwa ogólnego
i
obediencji klasy 0
przygotowany

przez Inki Sjösten

Copyright SRI Publication

Marzec 2006

Informacja/ sprzedaż tego skryptu

Oddziałowa Komisja Szkolenia Psów ZKwP o. Sopot

81-805 Sopot, Al. Niepodległości 825

tel 058-551-33-69

fax 058-555-90-19

e-mail: sopot@zkwp.pl

<http://www.gdansk.zkwp.pl>

Sprzedaż “Posłuszeństwa na co dzień” i “Obedience Klasa Międzynarodowa”

Galaktyka

+48 42 639 50 18 galak@galaktyka.com.pl/www.galaktyka.com.pl

Treść i cele kursu dla instruktorów posłuszeństwa ogólnego i obediencie

Pedagogika (3-5 godzin)

- * Praca z grupą
- * Nauka
- * Korzystanie z programu kursu
- * Rola instruktora

Przekazanie kursantom wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia kursów według modelu pracy z grupą, przedstawionego w „Programie nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego” w książce „Posłuszeństwo na co dzień”, i pracy z grupą pod kątem zawodów obediencie (klasa 0).

Cel pedagogiki realizowany jest poprzez następujące elementy:

- kurs jest tak prowadzony, że uczestnicy zachęceni są do aktywnego zdobywania wiedzy
- wszyscy prowadzący zachowują się właściwie od strony pedagogicznej
- kurs jest dostosowany do doświadczenia i predyspozycji jego uczestników
- uczestnicy kursu czują się odpowiedzialni za własną edukację i mają wpływ na kierunek czynionych przez siebie postępów
- wszyscy czują się odpowiedzialni za dobrą współpracę
- kursanci uczą się pracować z kompletem materiałów, czyli z

książką, programem kursu i filmem

Etologia (20-30 godzin + samodzielne poszerzanie wiedzy)

- * Okresy rozwoju psa
- * Zmysły i zachowania społeczne
- * Tworzenie relacji i komunikacji z przewodnikiem
- * Nauka – obraz pamięciowy ćwiczenia
- * Nauka posłuszeństwa ogólnego
- * Nauka komend pod kątem zawodów
- * Praca wędrowa – aktywizowanie psa
- * Nauka ćwiczeń pod kątem zawodów

Wiedza o zachowaniach społecznych psa, jak tworzy się dobrą relację pomiędzy psem a właścicielem, nauka komend poprzez wzmacnianie pozytywne, dominacja i szkolenie posłuszeństwa ogólnego, aktywizacja psa poprzez ćwiczenia wędrowe, ćwiczenia z niższych klas obediencie.

Cel etologii realizowany jest poprzez następujące elementy:

- czytanie literatury związanej z kursem oraz dodatkowej, i oglądanie filmów

- dyskutowanie, wymiana doświadczeń i praca zespołowa
- ćwiczenia z własnym psem oraz z cudzymi psami
- szkolenie własnego psa
- wiedza przekazywana podczas wykładów oraz przez instruktorów

Po kursie uczestnicy potrafią z własnym psem:

- pokazać, jak nagradzają – kontaktem socjalnym, pochwałą słowną, zabawą w polowanie, zabawą w przeciąganie („czterolistna koniczynka”)
- zaprezentować natychmiastową reakcję własnego psa na komendę DO MNIE (przywołanie)
- wykonać ćwiczenia zawarte w programie kursu podstawowego

Po kursie uczestnicy potrafią:

- * prowadzić kursy posłuszeństwa ogólnego zgodnie z programem zawartym w książce „Posłuszeństwo na co dzień”
- * prowadzić kursy z zakresu niższych klas obediencji pod kątem zawodów, według broszury „Obediencja - klasa 0” i opowiedzieć o klasie międzynarodowej (IOC).

Inne tematy (3-6 godzin + samodzielne poszerzanie wiedzy)

- * Odpowiedzialność – przepisy (organizacje zrzeszające

właścicieli psów w danym kraju)

- * Testy psychiczne – dokonywanie oceny psychiki psa
- * Opieka nad psem
- * Przepisy dotyczące zawodów obediencji

Informacje dotyczące organizacji kynologicznych, obowiązującego prawa dotyczące posiadania psów, przepisy zawodów obediencji, wiedza o opiece nad psem i o jego predyspozycjach psychicznych.

Cel tych tematów realizowany jest poprzez następujące elementy:

- czytanie literatury związanej z kursem oraz dodatkowej, i oglądanie filmów
- dyskusję i wymianę doświadczeń
- pracę w grupach

Materiały szkoleniowe dla wszystkich uczestników

- * „Program kursu dla instruktorów posłuszeństwa ogólnego i obediencji klasy 0” (za darmo od Inki)
- * książka „Posłuszeństwo na co dzień” (wyd. Galaktyka), zawierająca program kursu podstawowego „Program nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego”
- * broszura „Obediencja - klasa 0” (polski regulamin)
- * książeczka „Obediencja. Trening posłuszeństwa” (wyd. Galaktyka)

- * broszura „Metoda wizualizacji celu – MWC” (*za darmo od Inki*)
- * broszura „Pies tropiący”
- * broszura „Poszukiwanie przedmiotów”
- * książka „Sygnały uspokajające. Jak psy unikają konfliktów” autorstwa Turid Rugaas (*wyd. Galaktyka*)

Literatura dodatkowa i filmy

- do oglądania w grupach,
podczas kursu lub w domu
- DVD „Posłuszeństwo na co dzień” (*wyd. Galaktyka*)
  - DVD „Klasa międzynarodowa obedience”
  - DVD „Ocena psychiki psa” (Dog Mentality Assessment) cz. 1
  - DVD „Ocena psychiki psa” (Dog Mentality Assessment) cz. 2
  - literatura o przepisach i regulacjach dotyczących posiadania psa
  - literatura o rasach psów i opiece nad psem

Program szkolenia instruktorów posłuszeństwa ogólnego i obediencji klasy 0

Uczestnicy

Dobierani zgodnie z wymogami organizacji patronującej kursowi. Zaleca się, by były to osoby charakteryzujące się dobrymi **kompetencjami społecznymi**.

Konieczny jest także **dobry kontakt z ich własnym psem i odpowiedni poziom jego wyszkolenia**, by mogli pokazać swoim przyszłym kursantom ćwiczenia obowiązujące na kursie posłuszeństwa ogólnego oraz i obediencji klasy 0. Uczestnicy muszą być zainteresowani szkoleniem psów **w pozytywny sposób** oraz prowadzeniem kursów w przyszłości.

Uczestnicy **podlegają selekcji** podczas rozpoczęcia kursu. Dlatego muszą być starannie dobrani.

Instruktor ma prawo **wykluczyć** uczestnika lub nakazać mu dodatkowe poszerzenie swojej wiedzy przed egzaminem końcowym.

Instruktor

Zaakceptowany przez organizację patronującą kursowi. Jest ważne, by instruktor prowadzący kurs był zaznajomiony z pedagogiką nauczania „metodą wizualizacji celu” (MWC). Ta osoba

oczywiście musi się także charakteryzować dużym doświadczeniem w ogólnym szkoleniu psów oraz w szkoleniu do zawodów obediencji.

Nauczyciel

Może zaistnieć potrzeba zaproszenia specjalnego nauczyciela do niektórych części kursu.

Kierownicy grup

Jeśli w kursie uczestniczy wiele osób wygodnie jest podzielić je na grupy 4-6 osobowe. Każda grupa wybiera swojego kierownika, który organizuje ćwiczenia poza kursem, utrzymuje stały kontakt z instruktorem i przekazuje członkom grupy, jak mają pracować w domu.

Kierownikiem grupy może być jeden z uczestników kursu. Wtedy dodatkowo jest on odpowiedzialny za pomoc organizacyjną swojej grupie – wskazuje miejsca spotkań, spożywania posiłków, picia kawy... Obowiązki kierownika grupy mogą zostać rozdzielona pomiędzy członków grupy.

Jeśli w kursie uczestniczą osoby z kilku klubów najlepiej, żeby z każdego klubu był wyznaczony

jeden reprezentant. Wówczas prowadzi on dodatkowe zajęcia poza kursem dla uczestników ze swojego klubu według wskazówek instruktora, z którym kontaktuje się mailem lub telefonicznie.

Dodatkowi wykładowcy

W zależności od środków finansowych i celu kursu, warto przemyśleć zaproszenie dodatkowych wykładowców. Jeśli jest to możliwe, ich wykłady można włączyć w program tego kursu.

Planowanie kursu

Instruktor może oczywiście narzucić uczestnikom godziny i miejsca spotkań, ale mądrzej jest zebrać wszystkich przyszłych kursantów na spotkaniu organizacyjnym, podczas którego zostanie zaprezentowany program kursu. Wówczas można wspólnie ustalić godziny i miejsca spotkań. W ten sposób uczestnicy zapoznają się ze sobą przed rozpoczęciem kursu, można zaprezentować materiały kursowe i rozprawić je pomiędzy uczestnikami odpowiednio wcześniej przed pierwszymi zajęciami.

Program szkolenia instruktorów

Ten program napisany jest pod kątem krótkich, 2-3 godzinnych, popołudniowych spotkań. Spotkania te można połączyć

tak, by jednego dnia odbywały się dwa razy po 3 godziny, a nawet trzy razy po 3 godziny, jeśli zdecydujecie się któregoś dnia pracować od wczesnego ranka do 16:00, oczywiście z przerwami na kawę i lunch.

Programu nie należy ściśle przestrzegać, lecz dostosować go do potrzeb, zainteresowania i możliwości grup.

Przed każdym spotkaniem uczestnicy muszą przygotować się w domu, czytając zadane lektury, zgodnie z programem.

Przygotowania

Jeśli ten kurs ma odbywać się w weekendy wówczas uczestnicy muszą się przygotować czytając lektury i jeszcze lepiej, oglądając wcześniej wskazane filmy. Filmy będą używane na kursach posłuszeństwa ogólnego i obediencie klasy 0, więc kluby muszą je zakupić do swoich biblioteczek.

Egzamin

Egzamin jest sprawdzeniem wiadomości i umiejętności, zorganizowany tak, by stanowił podsumowanie kursu – powtórzenie jego treści oraz wypracowanych wniosków. Dobrze jest, by egzamin obserwował ktoś z zewnątrz, kto nie uczestniczył w kursie. Ta osoba może się przysłuchiwać odpowiedziom kursantów,

zadawać im pytania i dawać porady odnośnie prowadzenia przez nich kursów w przyszłości.

Certyfikaty ukończenia kursu

Certyfikaty można zamówić w SRI Publication AB (Inki Sjösten). Organizator decyduje, kto otrzyma certyfikat. Najczęściej zasadą jest: 80% obecności + wiedza z lektur i filmów + zainteresowanie pracą jako instruktor kursów posłuszeństwa ogólnego i obediencie klasy 0.

Ocena kursu

O tym, czy się odbędzie decyduje organizator kursu. Ocena kursu może polegać na zebraniu rady i pomysłów dla organizatorów, jak sprawić, by następne kursy były jeszcze lepsze.

Początek kursu Wprowadzenie (1 godzina)

Instruktor przedstawia się i wita z uczestnikami. W skrócie prezentuje zakres kursu.

Uczestnicy przedstawiają się, na przykład przez zadawanie sobie wzajemnie pytań w parach, a następnie publiczne przekazanie tych informacji pozostałym osobom.

Uczestnicy otrzymują program szkolenia. Wszyscy przeglądają go, a instruktor przedstawia jego zawartość i przekazuje informacje organizacyjne.

Uczestnicy wpisują **swoje nazwiska i adresy** na listę, która zostanie powielona i rozdana wszystkim, aby uczestnicy mieli możliwość kontaktowania się.

Wszyscy uczestnicy dyskutują na temat swoich **oczekiwań wobec tego kursu**. Należy spisać je na dużej kartce, która zostanie powieszona na ścianie. Podczas kursu, a także na jego zakończenie, należy wracać do treści zapisanych na tej kartce.

Wybierzcie **kierowników grup** lub **reprezentantów klubów**, po jednym na 4-6 osób.

Wspólnie stwórzcie **plan zajęć**

lub przyjrzyjcie się propozycji instruktora.

Rozprowadźcie lektury związane z kursem (wyszczególnione na str. 3). Niech kursanci przez 10 minut wstępnie zapoznają się z książkami. W przypadku kursów weekendowych książki i filmy muszą być zakupione wcześniej, by uczestnicy zdążyli się z nimi zapoznać.

Instruktor kursu przedstawia sposób pracy na tym kursie:

* **Przestrzegamy dokładnie programu kursu**, ale jednocześnie dostosowujemy go do naszych potrzeb

* Wszyscy **przygotowują się w domu**, czytając książki

* **Nauczyciel/instruktor/ zaproszeni wykładowcy** są odpowiedzialni za wykłady, pokazy, instruowanie podczas ćwiczeń i wnioski płynące z tej edukacji

* **Wszyscy zabierają głos**, współpracują i razem rozwijają swoje umiejętności = są aktywni

* **Psy** są obecne w czasie kursu wtedy gdy jest to możliwe. **„Przypadkowe” psy** z właścicielami mogą być „przedmiotami szkolenia”; jeśli ktoś jest tym zainteresowany lub zaistnieje taka potrzeba

* Podczas ćwiczeń z pedagogiki i w ćwiczeniach z posłuszeństwa ogólnego z własnym lub cudzym psem należy korzystać z **„Programu nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego”**

* Podczas ćwiczeń z zakresu **obedience**, należy korzystać z systemu przedstawionego w broszurce „MWC”

* **Zakończenie** kursu odbywa się w miły sposób, w połączeniu z rozdaniem certyfikatów i złożeniem kursantom życzeń powodzenia.

Pedagogika 1

Cel przedmiotu „pedagogika”

Przekazanie kursantom wiedzy i umiejętności pozwalających na pracę jako instruktor kursów posłuszeństwa ogólnego, zgodnie z metodologią zawartą w książce „Posłuszeństwo na co dzień”, „Programie nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego” i pokazaną na dołączonym do książki filmie.

Pierwsze spotkanie instruktora z grupą

- Instruktor musi zadbać, by uczestnicy czuli się mile widziani, może kwiaty na stole?
- Wszyscy siadają wokół stołu, również instruktor. Jeśli grupa jest duża można posadzić uczestników przy mniejszych, 4-5 osobowych stolikach. Wówczas instruktor podczas wykładów porusza się pomiędzy stolikami. W ten sposób więcej osób będzie mieć możliwość rozmawiania ze sobą w małych grupach, przy jednym stole. *Które rozwiązanie będzie najlepsze dla tego kursu?*
- Co należy przygotować przed rozpoczęciem kursu? *Zapisz to na kartce.*
- Jak masz zamiar przedstawić uczestników sobie nawzajem? *Zaprezentuj kilka możliwości!*
- *Zapisz zasady obowiązujące uczestników i ich psy podczas swojego kursu. Zaprezentuj te zasady grupie, by usłyszeć jej*

zdanie. Może ta lista powinna trafić do dokumentacji kursu dla klubu? Czy to jest dobry pomysł?

- Przeczytaj na głos punkty wyszczególnione jako cel kursu posłuszeństwa podstawowego w „Programie nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego”.
- Następnie przedstaw cele kursu tak, by zmotywować potencjalnych uczestników do udziału w kursie – sprzedać im je. *Wszyscy słuchają!*
- Jakich innych celów ty oczekujesz od swoich kursantów? *Zapisz je!*
- *Spróbuj zaprezentować uczestnikom materiały kursowe – książkę, program i film.*

Sposób pracy podczas kursu podstawowego posłuszeństwa ogólnego:

- * Jak widzisz pracę uczestników z książką i programem? *Poćwicz „sprzedawanie” tego stylu pracy.*
- * Dlaczego ważne jest by usiąść razem i podyskutować o szkoleniu psów zanim wyjdziecie na zewnątrz by je szkolić? *Poćwicz mówienie tego!*
- * Dlaczego każdy uczestnik musi przygotować się w domu przed każdym spotkaniem, czytając zadaną literaturę? Jak zmotywujesz swoich kursantów do czytania w domu? *Zapisz argumenty!*
- * Co jest wymagane od ciebie i uczestników, by kurs zakończył

się sukcesem? *Zapisz teraz kilka punktów widzenia. Uzupełnij później, podczas kursu.*

Uczenie się: Lewa i prawa półkula mózgowa
Opowiedz uczestnikom, jakie są różnice w działaniu w grupie i uczeniu się pomiędzy mężczyznami i kobietami

Lewa półkula mózgowa = logika, matematyka, języki, analiza

Prawa półkula mózgowa = fantazje, muzyka, rytm, myślenie obrazami

Jak możemy pomóc sobie zrozumieć różnych właścicieli psów?

Różne style uczenia się

*Wypełnij kwestionariusz zamieszczony na następnej stronie! Porównaj je z formularzami pozostałych uczestników i *porozmawiajcie o nich!**

Klimat do nauki

Opowiedz o:

Motywacji: Jak możemy motywować naszych kursantów?

Aktywności: Dlaczego ważne jest, by uczestnicy kursu byli aktywni podczas wykładów z teorii oraz na zewnątrz, podczas ćwiczeń z psami? Jak możemy pobudzić uczestników do dyskusji i ćwiczeń?

Miejsca ćwiczeń: Pomyśl, gdzie grupa może się przebywać podczas ćwiczeń. Na terenie klubu? W lesie? W mieście?

Więzi wewnątrz grupy: W jaki sposób instruktor może wpływać na to, by w grupie utworzyła się dobra więź? Dlaczego dla uczestników ważne jest, by czuli się bezpiecznie?

Pewność siebie: Jak my, instruktorzy możemy wpływać na pewność siebie uczestników kursu? W sposób pozytywny? Negatywny? *Podaj przykłady.*

Rola przewodnika

Szef kontra przewodnik:

Porównaj słowa „szef” (sam decyduje i wydaje innym rozkazy) i „przewodnik-lider” (pozwala grupie brać udział w podejmowaniu decyzji).

Pies instruktora-lidera:

Porozmawiajcie o tym, że pies instruktora kursu powinien świecić przykładem!

Współpraca: Jakie trudności mogą pojawić się podczas współpracy w grupie? Pomyśl o takich rzeczach, jak czas, cel, różne osobowości, psy, dzieci...

Cechy przewodnika

Porozmawiajcie o różnych możliwościach, predyspozycjach i celach związanych z byciem instruktorem. Jakie cechy są niezbędne dla dobrego instruktora-lidera?

Różne sposoby uczenia

Wypełnij formularz wstawiając cyfry oznaczające od 1=trochę do 5=bardzo

Szkolenia swojego psa nauczyłem się w następujący sposób...

1. ... **czytając** w zaciszu domowym wszystkie dostępne mi psie książki
1_____2_____3_____4_____5

2. ... poprzez **teoretyczne** dyskusje w klubie szkolenia psów. Często zadaję pytania innym.
1_____2_____3_____4_____5

3. ... poprzez **ćwiczenia praktyczne**. Chcę sam sprawdzić, jak to działa.
1_____2_____3_____4_____5

4. ... poprzez **słuchanie** cudzych wykładów. Potem zastanawiałem się nad tym, co usłyszałem.
1_____2_____3_____4_____5

5. ... poprzez **oglądanie** zdjęć, filmów lub ilustracji. Patrzę i zastanawiam się.
1_____2_____3_____4_____5

6. ... poprzez **rozmowy** z instruktorami i uczestnikami kursów. Chcę usłyszeć wiele punktów widzenia.
1_____2_____3_____4_____5

7. ... **rozważając i analizując** to co inni mówią. Potrzebuje czasu, zanim spróbuję czegoś nowego.
1_____2_____3_____4_____5

8. ... poprzez **metodyczne szkolenie** „krok po kroku”. To musi być „poprawne”.
1_____2_____3_____4_____5

9. ... poprzez **szybkie i spontaniczne decyzje** i próbowanie tego co ktoś mi powiedział.
1_____2_____3_____4_____5

10. ... poprzez **szybką pracę i próbowanie szczęścia**. Błędy skoryguję później.
1_____2_____3_____4_____5

Pedagogika 2

W domu: Należy przeczytać fragmenty książki „Posłuszeństwo na co dzień”. Niech uczestnicy wybiorą różne rozdziały. Należy przeczytać ”Program nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego”, fragment „Wprowadzenie do programów szkoleniowych”.

Przemawianie przed grupą ludzi

Wszyscy muszą przygotować krótkie, 5-10 minutowe przemówienia. Wybierzcie rozdziały od 1 do 3 z książki „Posłuszeństwo na co dzień” lub inne tematy. Przemówienia mają być streszczeniem zawartości przeczytanych fragmentów. Zastosujcie sprzęt audio-video, wymieniony na dole strony.

Przebieg ćwiczenia:

- Stań przed grupą i poczekaj. Przyjrzyj się uczestnikom. Nawiąż z nimi kontakt wzrokowy. Zaczynaj jakimiś ogólnymi słowami „Miło być tutaj...”
- **Powiedz, o czym będzie twoje przemówienie.** Zapisz na tablicy najważniejsze punkty.
- Stojąc lub siedząc **opowiedz o tym, co obiecałeś.** Mów głośno i w sposób zrozumiały i staraj się od czasu do czasu spojrzeć na każdego uczestnika.
- Pomiędzy częściami wykładu rób krótkie **przerwy.** Możesz wtedy pozwolić uczestnikom przedyskutować w parach to co

usłyszeli, a ty wtedy odpoczywasz.

- Na zakończenie wykładu podsumuj, jakie **wnioski** płyną z tego co powiedziałeś.
- **Zakończ** ogólnym zwrotem, np. „Miło tu być, mam nadzieję, że...”

Przeanalizuj swoje przemówienie

Niech twoi koledzy z kursu wskażą **trzy dobre cechy** twojego przemówienia, a także powiedzą ci coś, co powinieneś **poprawić** następnym, gdy będziesz przemawiać publicznie.

Informacja zwrotna (feedback)

Uczestnicy kursu muszą pomóc sobie nawzajem, by każdy czuł radość z przemawiania publicznie. Te osoby, które są do tego mniej przyzwyczajone potrzebują więcej ćwiczeń. Aby poprawić swoje umiejętności w tej dziedzinie i czuć się swobodnie podczas przemawiania, skupiajmy się na dobrych rzeczach i starajmy się poprawić to co można poprawić.

Sprzęt

Sprawdź, jaki sprzęt posiada klub. Wypróbuj go wcześniej, żebyś potrafił go obsłużyć bez problemów.

Pomyśl, które rzeczy mogą przydać się podczas spotkań w trakcie kursu: *telewizor i video * tablica * rzutnik slajdów * epiaskop

**Wprowadzenie * Treść *
Wnioski * Zakończenie**

Konstruuuj swoje przemowy w oparciu o te części i zawsze trzymaj się tematu. Do jest dobre i bezpieczne dla mówcy.

Sprawdzenie wcześniejszej wiedzy uczestników kursu dla instruktorów

* Możliwości rozwoju

(Kopia dla instruktora)

Imię i nazwisko:.....

Odpowiedz na poniższe pytania zaznaczając cyfrę odpowiadającą:

1 = trochę, nie

10 = tak, bardzo

1. Czy potrafię przytaczać zrozumiałe dla innych argumenty?

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10

2. Czy potrafię przyjąć komentarze innych dotyczące mnie i mojego zachowania?

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10

3. Czy potrafię skomentować zachowanie innych ludzi tak, by oni byli mi wdzięczni za pomoc?

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10

4. Czy potrafię być odpowiedzialny za grupę osób?

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10

5. Czy potrafię słuchać w skupieniu i akceptować opinie innych ludzi?

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10

6. Czy jestem zawodnikiem?

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10

Odpowiedz na poniższe pytania:

1. Czego potrzebuję, by nauczyć się być dobrym instruktorem od **strony pedagogicznej** do zawodów obediencie?

.....
.....
.....

2. Czego muszę nauczyć się o **szkoleniu psów** by być dobrym instruktorem do zawodów obediencie?

.....
.....
.....

3. Jaki jest mój **cel** związany z zawodami obediencie w tym i przysłym roku z moim psem?

.....
.....
.....

4. Jaka dziś jest **relacja** pomiędzy mną a moim psem?

.....
.....
.....

5. Co aktualnie **ćwiczę** ze swoim psem?

.....
.....
.....
.....

Etologia 1

W domu:

Przeczytaj „Posłuszeństwo na co dzień”; rozdział ...

Przeczytaj „Program nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego”; fragment „Start”

Przeczytaj broszurę „MWC”

Obejrzyj film „Posłuszeństwo na co dzień”

Relacja pomiędzy psem a człowiekiem.

Tworzenie dobrej relacji – pomyśl o „czterolistnej koniczynie!”

Opowiedz własnymi słowami, co na ten temat mówią powyższe lektury i opowiedz krótko o relacji między tobą a twoim psem.

Opowiedz o:

- kontakcie i bliskości z psem (co jest stosowane jako nagroda **socjalna**)

- mówieniu do psa (co jest stosowane jako nagroda **socjalna**)

- Zabawie z psem w:

- dwie piłeczki (co jest stosowane jako nagroda-**polowanie**)

- przeciąganie (co jest stosowane jako nagroda-**przeciąganie**)

- szmatkę na sznurku (co jest stosowane jako nagroda-

polowanie lub nagroda-**przeciąganie**)

- podążanie za przewodnikiem (co jest stosowane jako nagroda **socjalna** lub nagroda-**polowanie**)

Dobre nawyki

Opowiedz, dlaczego dobre nawyki psa mają wpływ na zacieśnianie więzi z psem. Jakie dobre nawyki ma twój pies? Jakie nawyki chciałbyś poprawić? Przeczytajcie fragment z książki, podyskutujcie i uczcie się od siebie nawzajem.

Dominacja

Przez 10 minut *podyskutujcie w parach* o fragmencie z książki na temat **szacunku dla przewodnika stada**. Podsumujcie, co z tego musimy przekazać naszym przyszłym kursantom – zaznacz sobie to w książce! Pracujcie w ten sam sposób z fragmentami **o rozwoju dominacji psa i współpracy**.

Szkolenie dominacyjne

Przyjrzyj się uważnie treningowi dominacyjnemu przedstawionemu w książce. *Porozmawiajcie najpierw w parach* a potem porównajcie wasze opinie odnośnie tego, jak te ćwiczenia mogą być zrozumiane przez waszych przyszłych kursantów. Spróbuj objaśnić przebieg szkolenia według rysunków w książce w taki sposób, jakbyś wyjaśniał je swoim kursantom przed zajęciami praktycznymi. Czy możesz to pokazać na swoim psie? Może musisz najpierw z nim to poćwiczyć? Zapisz to abyś pamiętał o tym gdy wyjdziecie ćwiczyć na zewnątrz.

Etologia 2

W domu: „Postuszeństwo na co dzień” + ”Program nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego” + film

Komunikacja pomiędzy człowiekiem i psem

Zaznacz w książce gdzie znajdują się najważniejsze rzeczy, które musisz przekazać swoim kursantom. Spróbuj swoimi słowami powiedzieć coś o psich zmysłach węchu, słuchu, wzroku i odbiorze dotyku przez psa. Jakie sygnały słyszimy od psa? Jakie sygnały widzimy? Wypisz je i spróbuj wyjaśnić ich znaczenie. Które z nich są nasze? Być słyszany, widziany i czuty przez psa.

Jak musimy się zachowywać, by nasz pies ZAWSZE nas słuchał?

Normalna hierarchia zmysłów psa:

1. **Węch** 2. Wzrok 3. Słuch

Chcemy uzyskać:

1. **Słuch** 2. Wzrok 3. Węch

Ćwiczenie do przeprowadzenia na sali, z jednym psem na raz:

A. Poczekaj na **kontakt wzrokowy** od psa – powiedz **DOBRZE** i daj psu blub coś innego z czterolistnej koniczynki, i powiedz **KONIEC**.

B. Zrób to samo, ale w czasie gdy wokół chodzi kilka osób (**rozproszenia wzrokowe**)

C. Zrób to samo ale przed psem na podłodze połów smakółk (**rozproszenia węchowe**)

D. Zrób to samo, ale niech kilka osób wkoło rozmawia i podskakuje (**rozproszenia słuchowe i wzrokowe**). **Dostosuj** poziom rozproszeń do psa. To ćwiczenie może być trudne dla niektórych psów. Kontynuuj to ćwiczenie w domu!

Nauka komendy słownej – metoda wizualizacji celu (film + ”Postuszeństwo na co dzień” rozdziały 4 i 5)

Przećwiczcie – na sali, z jednym psem na raz – **schemat uczenia się psa** na przykładzie komendy, która jest mu nieznaną. W ten sposób przewodnik pozna „schemat uczenia się”.

Ćwiczenie 1.

Kontakt wzrokowy.

Powiedz komendę.

Poczekaj **2 sekundy**.

Pomóż psu.

Powiedz **DOBRZE** gdy pies przyjmie pozycję.

Wyjmij smakółk (ewentualnie może go podać ci pomocnik) i podaj smakółk zgodnie z obrazem pamięciowym ćwiczenia.

Powiedz **KONIEC**.

Ćwiczenie 2.

Tak samo jak poprzednio, ale poczekaj **3 sekundy** zanim pomożesz psu. Dalej jak w ćwiczeniu 1.

Ćwiczenie 3.

Tak samo jak poprzednio, ale poczekaj **5 sekund** zanim pomożesz psu. Dalej jak w ćwiczeniu 1.

Ćwiczenie 4.

Tak samo jak poprzednio, ale poczekaj **około 10 sekund** zanim pomożesz psu. Dalej jak w ćwiczeniu 1.

Przerwij po czterech powtórkach. Powtórz ponownie ćwiczenia od 1 do 4 po przerwie lub następnego dnia. Pies skojarzy KOMENDĘ z sytuacją, w której jest nagradzany = zostanie stworzony **obraz pamięciowy ćwiczenia**.

Oprócz tego, **powtórz** w ten sam sposób naukę znane już psu komend, aby pies nauczył się **słuchać** ciebie bez żadnej pomocy wizualnej z twojej strony.

*Przestuduj rysunki z książki, ilustrujące naukę *siad*, *waruj*, *do mnie* i *równaj*.*

Etologia 3

W domu: Przeczytaj „Posłuszeństwo na co dzień” + ”Program nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego” + obejrzyj film

Rozwój psa od urodzenia po dorosłość

Krótko omów różne fazy lub okresy psiego życia. Starajcie się, by różne osoby mówiły o różnych okresach, aby wszyscy przyzwyczajali się do przemawiania publicznie.

Praca w parach: spróbujcie porównać uczestników waszych kursów, którzy przychodzą ze szczeniętami w różnym wieku. Jakie zalety i wady wynikają dla właścicieli z tego, że przychodzą na kurs:

- zanim kupię szczeniaka?
- ze szczeniakiem 8 tygodniowym?
- ze szczeniakiem 13 tygodniowym?
- ze szczeniakiem 5 miesięcznym?
- ze szczeniakiem 8 miesięcznym?
- z psem 20 miesięcznym?

Porównajcie wasze opinie!

Opieka nad psem

Ruch na świeżym powietrzu *

Pies w domu i podczas wizyt *

Pies sam w domu * W

samochodzie * Pies mieszkający

na zewnątrz * Zabawa z innymi

psami

Podyskutujcie w parach:

Jakich pytań z tego zakresu spodziewacie się od przyszłych kursantów? Jakie oni mogą mieć problemy? Zróbcie listę!

Odpowiedz na pytania:

Pytania zanotowane przez jedną parę przekażcie drugiej parze, która spróbuje na nie odpowiedzieć. Na końcu pomaga instruktor.

Porozmawiajcie o różnych opiniach i o podejściu preferowanym przez członków waszego klubu odnośnie, na przykład zabaw psów podczas kursu. Jakie zasady obowiązują? A jakie powinny obowiązywać?

Dbanie o psa

Podyskutujcie w parach i zróbcie listę, jakie pytania mogą zadać przyszli kursanci na tematy:

Karmienie psa. Obcinanie pazurów. Pielęgnacja sierści. Kąpanie psa. Odrobaczanie. Szczepienia. *Porównajcie listy* i uzupełnijcie je o to, o czym zapomnieliście!

Przeprowadźcie na jednym psie rutynową kontrolę. Niech każdy instruktor kursu powie coś o: 1. Łapach, poduszkach i przestrzeni pomiędzy palcami. 2. Śluzówce oka (powinna być różowa). 3. Zębach 4. Pysku i gardle 5. Uszach 6. Sierści 7. Skórze. Kleszczach. 8. Odchodach 9. Narządach płciowych. Cieczce u suk. 10. Temperaturze ciała psa 11. Ubezpieczeniu psa od chorób lub urazów.

Etologia 4

W domu: Przeczytaj „Posłuszeństwo na co dzień”
Przeczytaj jakąś książkę o etologii, np. „Sygnały uspokajające”

Zachowania „problemowe” u psów

Przedyskutujcie je z następujących punktów widzenia:
* Jak musi zmienić się właściciel psa?
* Co możemy powiedzieć naszym kursantom?

1. Wzmocnienie relacji pomiędzy panem/rodziną a psem. W jaki sposób? Pomyśl o „czterolistnej koniczynie” – kontakcie socjalnym, jedzeniu, zabawie w polowanie i przeciąganie.

2. Jaka jest hierarchia? Czy właściciel jest niekonsekwentny? Czy przewodnik/rodzina jest nerwowa i hałaśliwa zamiast być spokojna i pewna siebie?

3. Jak wygląda dzień psa? Czy długo przebywa sam w domu?

4. Czy pies ma wystarczającą ilość ćwiczeń fizycznych? Może przyda się aktywizacja umysłowa (tropienie)?

5. Czy jest w rodzinie więcej psów? Jak one wpływały/ wpływają na psa z „problemem”?

Porozmawiajcie jak praktycznie podejść do rozwiązania problemów związanych z:
* Popędem łowieckim * Agresją wobec innych psów * Agresją wobec ludzi * Strachem * Stresem

Kto w waszym klubie jest kompetentny do udzielania porad w sprawie psów (i ludzi) „problemowych”, mogących pojawić się na twoim kursie?

Opowiedz, jakie problemy mogą powstać w różnym wieku psa?

Stres

Opowiedz, co o stresie u psa jest napisane w książce „Posłuszeństwo na co dzień”. I co o nim mówią inne książki. Co MY możemy zrobić, by pies stał się spokojniejszy? Przykłady!

Inne pomysły

Szczenię, które podgryza właścicieli?

1. Daj psu coś innego do gryzienia. Bądź cicho. Mów cicho i powoli.

2. Mów cicho i przyjaźnie podczas gdy ktoś inny odciąga psa na smyczy od ciebie. Gdy pies się uspokoi – poczekaj – może wówczas podejść ponownie do właściciela.

Podzielcie się ze sobą dobrymi pomysłami!

Etologia 5

W domu: Przeczytaj fragment o tropieniu i szukaniu przedmiotów. Przeczytaj także broszury „Pies tropiący” i „Szukanie przedmiotów”

Tropienie

*Zaplanujcie, ***wykonajcie i ***przeanalizujcie* swoje pierwsze ćwiczenia ze śladu z własnym psem zgodnie z ”Programem nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego” (lub weźcie do tego cudzego psa).

* Wybierzcie **miejsce** dla tego ćwiczenia. Najlepiej w rzadkim lesie lub na łące, byście mogli się wzajemnie widzieć podczas układania śladów (cztery osoby na raz).

- Przedyskutujcie przed ćwiczeniem siłę i kierunek **wiatru**. Najlepiej jest, jeśli wiatr wieje od tyłu. Dlaczego?
- **Sprzęt:** Smycz i miękka obroża (nie zaciskowa). Dlaczego smycz?
- Wybierzcie **przedmioty końcowe**. Co można wybrać? Co pies lubi?

- Jak możecie być w kontakcie ze sobą gdy układacie ślady? Jak daleko od siebie mogą leżeć ślady?
- Dlaczego **pies nie może widzieć** gdzie układany jest ślad? Jakie są argumenty?

** Wszystkie cztery ślady **są układane w tym samym czasie**.

- Psy są przyprowadzone i kolejno, jeden po drugim przechodzą ślad zgodnie z założeniami zawartymi w ”Programie nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego”.

*** Dlaczego przewodnik musi być **cicho** podczas tropienia? (broszura MWC!)

- Dlaczego nie wolno jednemu psu **ogłądać** jak tropi drugi pies?
- Dlaczego przewodnik powinien **unikać** patrzenia na psa (brak kontaktu wzrokowego)?
- Dlaczego nie możemy **wpływać** na tropiącego psa?
- Kiedy wolno nam **pomóc** szczeniakowi?

Aktywizacja węchowa – poszukiwanie przedmiotów

Zaplanujcie, wykonajcie i przeanalizujcie pierwsze ćwiczenie z zakresu poszukiwania przedmiotów.

Zróbcie to tak samo jak dla tropienia. Zastanówcie się, jakie pytania mogą mieć przyszli kursanci i porozmawiajcie o nich!

Wnioski

Jak **zachęcemy** właścicieli psów do aktywizowania ich psów? Gdzie mogą ćwiczyć? Ważne, żeby zapytać o pozwolenie **właściciela terenu** lub osoby, które mogą na nim **polować**.

Myślcie o dobrej reputacji klubu i was samych!

Etologia 6

W domu: "Program nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego"

1. Ćwiczenia z własnymi psami w parach, jedna osoba ćwiczy a druga obserwuje. Potem zmiana

- * Spotkanie 1: Zrób „czterolistną koniczynkę”!
Stwórz/wzmocnij relację z psem.
- * Spotkanie 1: Zrób **test** „czterolistnej koniczynki”. Co pies lubi najbardziej? Wypełnij tabelkę z "Programu nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego”!
- * Spotkanie 2: Zademonstruj **kontakt wzrokowy** + DOBRZE + daj smakołyk
- * Spotkanie 2: Zademonstruj **komendę SIAD** + DOBRZE + nagroda + KONIEC
- * Spotkanie 3: Zademonstruj **komendę WARUJ** + DOBRZE + nagroda + KONIEC
- * Spotkanie 3 Zademonstruj **alternatywne dla przewodnika ćwiczenie zakazujące psu czegoś**. Zamiast mówić NIE, gdy pies ma zamiar wziąć w pysk coś zakazanego, np. końską kupę, powiedz DAJ. Pies „pomyśli”, że już wziął ten przedmiot. Więc jeśli natychmiast powiemy DAJ,

gdy pies zastanawia się nad wzięciem zakazanej rzeczy, możemy wpłynąć na psa by w myślach wypluł to coś zanim w ogóle to weźmie w pysk. Jeśli pies nie weźmie zakazanej rzeczy mówimy DOBRZE i dajemy mu smakołyk. Następnie mówimy KONIEC. To ćwiczenie jest pozytywne, bo pies jest **kontrolowany przez nas** i chwalimy i nagradzamy to, że pies myśli. Gdy pies już chwyci zakazaną rzecz, jest za późno by mówić cokolwiek.

2. Ćwiczenie dla całej grupy razem

- * Spotkanie 2: Wykonaj ćwiczenie mijania innych uczestników z psami. Przed i po minięciu – zabawa.
- * Spotkanie 2: Wykonaj naukę „do mnie” z jednym psem. Być może z najmłodszym w grupie.
- * Spotkanie 2: **Chodźcie w koło**, mijajcie się z innymi psami na smyczach i mówcie głośno DO MNIE, gdy psy idą w kierunku innych psów lub czegoś niedozwolonego. Stań w miejscu. Daj psu 3 sekundy by do ciebie wrócił. Jeśli nie wróci pociągnij go w ciszy do siebie + powiedz DOBRZE + daj smakołyk. Powiedz KONIEC i pozwól psu odejść od ciebie tam gdzie chce. Znow powtórz DO MNIE + pomoc + pochwała + nagroda. Zrób tak cztery razy. Przerwa.

Niektóre psy być może potrzebują ćwiczenia „**komenda obowiązuje**” (MWC str. 15-16)

3. Ćwiczenia w parach

* Spotkanie 2: Wykonaj ćwiczenie „do mnie” z rozproszeniami zgodnie z ”Programem nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego”.

* Spotkanie 3: Wykonaj ćwiczenie „siad” z rozproszeniami. Rozpraszać psa („zbieranie kwiatków” około 1 metra od psa), gdy pies wstaje posadź go ponownie **bez słowa** + daj smakołyk (MWC str. 15-16). Powtórz maksymalnie cztery razy i niech rozproszenia będą co raz łatwiejsze dla psa, tak, żeby w końcu osiągnął sukces i otrzymał pochwałę i nagrodę.

Spotkanie 4: Ćwicz chodzenie z psem na smyczy. Bez komendy? Zasada?

Spotkanie 4: Ćwicz komendę RÓWNAJ + DOBRZE + nagroda + KONIEC.

4. Demonstracja celu kursu zgodnie z ”Programem nauki i doskonalenia posłuszeństwa ogólnego”

* Spotkanie 1: Który uczestnik chce co pokazać? Losujcie ćwiczenia?

Wnioski z ćwiczeń. Czy ktoś potrzebuje więcej szkolenia by móc przeprowadzać demonstracje? Gdzie i kiedy ten trening będzie mieć miejsce?

Inne 1

W domu: przeczytaj jakąś „książkę z przepisami”, poszukaj w Internecie informacji o Związku Kynologicznym w Polsce

Zaaranżujcie tę lekcję jako ćwiczenie zwiększające aktywność grupy. Wszyscy uczestnicy muszą poprowadzić dyskusje na różne tematy. Użyjcie sprzętu audio-video do prezentacji, jeśli to możliwe.

Pies i prawo. Przepisy regulujące odpowiedzialność wynikającą z posiadania psa. Wymagania ze strony społeczeństwa.

Przyjrzyjcie się różnym przepisom obowiązującym w naszym kraju. Które z nich są najważniejsze do przekazania waszym kursantom w czasie przyszłych kursów? Zapiszcie je na liście, która zostanie umieszczona w dokumentacji kursu w klubie. Czym jest ścisła odpowiedzialność? Które prawa dotyczą właścicieli psów?

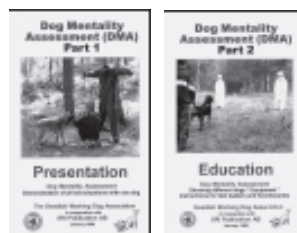
Właściciele ziemi i myśliwi – lasy i pola. Gdzie możemy przebywać z psem? Gdzie możemy z psem ćwiczyć tropienie? Gdzie możemy przeprowadzać nasz kurs? Zapiszcie, gdzie możecie przebywać i kogo pytać o zgodę.

Testy psychiczne psów

Obejrzyjcie filmy wspólnie lub oddzielnie, w domu.

Poćwicz przeprowadzanie oceny psychiki psa według formularza zamieszczonego na następnym stronie, wypełniając go dla psów uczestników kursu oraz dla swojego własnego psa. Porównajcie wypełnione formularze! Czy macie te same opinie czy różne? Podyskutujcie!

Co można powiedzieć przyszłym kursantom o ocenie psychiki psa? Gdzie? Jak?

Organizacja

Jakie są centralne i regionalne organizacje kynologiczne w naszym kraju? Lokalne kluby? Szkoły dla psów? Gdzie właściciele psów mogą znaleźć kursy?

Jak możemy zachęcić właścicieli psów by zostali w naszym klubie? W naszej szkole dla psów?

Jakie sporty można uprawiać z psem w naszym kraju? Zapiszcie to na liście do dokumentacji kursu.

Ocena mojego psa

Obejrzyjcie film „Ocena psychiki psa” część 1.

Celem tej oceny jest uświadomienie sobie przez właściciela wrodzonych lub nabytych zachowań psa. Pies może rozwinąć oba rodzaje zachowań w kierunkach dla nas pożądanym lub niepożądanym. Ocena musi być przeprowadzona **uczciwie**, by uzyskać obraz na temat **obecnego** stanu psychiki psa.

Zaznacz cyfry, które według Ciebie odpowiadają zachowaniom Twojego psa.
Powtórz tę ocenę rok później. Powodzenia!

– 1 – = niski poziom intensywności

– 10 – = wysoki poziom intensywności

1. Kontakt z ludźmi

---1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10

Gryzie, warczy, odrzuca próby kontaktu

Przytłaczający kontakt, nadmierne lizanie.

2. Kontakt z psami

---1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10

Próbuje atakować. Na widok innego psa przestaje reagować na swojego przewodnika

Przyjazny do innych psów. Bawi się bez agresji, w stanie psychicznej równowagi.

3. Zabawa w polowanie

---1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10

Nie goni rzuconego przedmiotu, nie podejmuje go i nie bawi się nim.

Rusza natychmiast, bardzo aktywnie chwytając i bawi się potrząsając przedmiotem.

4. Poziom aktywności

---1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10

Brak skupienia, niezainteresowany, nieaktywny, niemrawy.

Czułny, niespokojny, zestresowany, reaguje gwałtownie, ciągnie, skamle lub szczeka.

5. Obawa przed „straszonymi” przedmiotami (worki na śmieci, duże kamienie)

---1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10

Po pierwszych objawach zaniepokojenia pies podchodzi do przedmiotu, by go sprawdzić.

Pies reaguje ucieczką, trzęsie się, nie zbliża się do przedmiotu.

6. Wrażliwość na dźwięki (hałas, strzał z broni)

---1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10

Nie zwraca uwagi. Robi to, czym zajmował się wcześniej.

Pani kuje, przestaje funkcjonować, ucieka, blokuje się.

Etologia – zawody

NA ZEWNĄTRZ

Posłuszeństwo ogólne jako podstawa uprawiania obediencie

Pamiętajmy, że także instruktor musi sprawdzić posłuszeństwo ogólne swojego psa, by móc działać profesjonalnie. Czasami o czymś się zapomina...

Pracujcie w grupach trzyosobowych. Zaczyna osoba A, osoba B razem z psem stanowi rozproszenie, a osoba C jest sędzią. Zmieniajcie się tak by każdy kolejno był A, B i C.

1. Zabawa w „czterolistną koniczynkę”. Osoba A robi wszystkie ćwiczenia ze swoim psem. Osoba A notuje, jak jej pies reagował na zabawę. Jakie miał upodobania? Osoba C także notuje. Porównajcie!

2. Siad. Osoba A każe psu usiąść (bez pomagania psu) i czeka przez 1 minutę z psem spokojnie siedzącym przy jej lewej nodze, podczas gdy osoba C przechodzi kilka metrów przed nimi. Jeśli trzeba osoba A koryguje psa i powtarza całe ćwiczenie, ale najwyżej 3 razy.

Wynik:.....
.....
.....
.....
.....

3. Warowanie. Osoba A każe psu warować, bez pomagania mu, i stoi w miejscu, podczas gdy pies przez 1 minutę waruje blisko niej. W tym czasie osoba B z psem robi „przywołanie” (jak w punkcie 5) przed osobą A. Jeśli trzeba, osoba A koryguje psa. Najwyżej 3 powtórki.

Wynik:.....
.....
.....
.....

4. Osoby A i B ze swoimi psami idą na pełnych długościach smyczy naprzeciw siebie. 5 metrów przed tym, gdy się miną, osoby A i B mówią do swoich psów DO MNIE + RÓWNAJ i mijają się.

Wynik:.....
.....
.....
.....

5. Przywołanie. Osoba B przywołuje psa z pozycji siedzącej z odległości 15 metrów, naprzeciw osoby A, której pies waruje obok niej (punkt 3 powyżej).

Wróćcie do sali i skończcie czytać rozdział o posłuszeństwie ogólnym z broszury "Obediencie - klasa 0", **rozdział 1.**

NA SALI

Obedience do zawodów

Sposób pracy:

Niech 3-4 osobowe grupy uczestników przeczytają zadane fragmenty i powiedzą innym, jakie nasuwają im się wnioski. Instruktor spisuje rzeczy warte zapamiętania.

Pedagogika:

Ta osoba, która mówi robi to na stojąco i do wszystkich.

Przewodnik.

Pracujecie z **rozdziałem 2**, o planowaniu, miejscach szkoleniowych, cierpliwości, wiedzy, temperamentu i odpowiedzialności.

Pies.

Pracujecie z **rozdziałem 3**. Uczestnicy, którzy nie widzieli filmów o ocenie psychiki psa muszą obejrzeć je podczas kursu.

Nauka/szkolenie.

Pracujecie z **rozdziałem 4**.

- Komunikacja – kontakt wzrokowy – sygnały uspokajające
- Pochwała i nagroda (porozmawiajcie o wzmocnieniach pozytywnych i negatywnych)
- Komendy słowne – docieranie do jednego zmysłu na raz (czyli, jak sprawić, by pies nas usłyszał)
- Mowa naszego ciała oraz język werbalny jako pomoc dla psa

- „Schemat uczenia się” się krok po kroku = jak stworzyć obraz pamięciowy ćwiczenia
- Trening – sprawdzanie znajomości komend
- Szkolenie z rozproszeniami
- „Komenda obowiązuje”. Kiedy to się stosuje z psem sportowym?
- Zachowanie przewodnika.

Ćwiczenie na sali:

Przećwiczcie „**schemat uczenia się**” z jednym psem lub jedną grupą, na sali. Jeśli pies idealnie reaguje na komendy, wybierzcie nieznaną mu komendę i spróbujcie psa nauczyć rozumieć ją.

Powtórzcie cztery razy.

Pierwszy raz:

1. kontakt wzrokowy
2. Powiedz POMIDOR
3. Po trzech sekundach pomóż psu zamarować.
4. Powiedz DOBRZE.
5. Połóż smakołyk między łapami psa.

Drugi raz:

Pomóż po 5 sekundach.

Trzeci raz:

Pomóż po 7 sekundach.

Czwarty raz: Pomóż po 10 sekundach jeśli pies nie zrozumiał.

NA ZEWNĄTRZ – szkolenie psów uczestników kursu

Uczestnicy szkolą swoje psy zgodnie ze wskazówkami instruktora. Wykonują ćwiczenia **klasy 0** obediencji, zgodnie z następującą kolejnością (w ten sposób sprawdzamy umiejętności uczestników i ich psów):

1. Socjalizacja

Wszyscy uczestnicy stoją w linii ze swoimi psami siedzącymi po ich lewej stronie. Instruktor podchodzi do każdego psa i daje mu smakołyk.

2. Warowanie lub siad przez 1 minutę

Wszystkie psy otrzymują komendę WARUJ. Przewodnicy odchodzą na 20 metrów od psów. Jeśli ktoś nie jest pewien, czy jego pies wykona to zadanie, należy poprosić dodatkową osobę, by pomogła temu psu.

3. Chodzenie przy nodze na smyczy

Dwie pary przewodnik+ pies z szeregu prezentują chodzenie przy nodze (bez udzielania psom żadnej pomocy), podążając zgodnie ze wskazówkami instruktora, który pełni tu rolę komisarza ringu. Następnie, ćwiczą kolejne dwie osoby i tak dalej, dopóki wszyscy uczestnicy nie pokażą swoich umiejętności.

4. Przywołanie

Wszyscy uczestnicy mają psy na smyczach podczas przywołania, które wykonywane jest kolejno na sygnał komisarza-instruktora. Dystans: około 15 m.

5. Skok przez przeszkodę

Wykonywany jest po kolei. Za przeszkodą zostawiajcie nagrodę dla psa. Przewodnik wysyła psa przez przeszkodę i mówi KONIEC, gdy pies jest w powietrzu. Przewodnik przyłącza się do psa po drugiej stronie przeszkody.

6. Zmiana pozycji

Wszystkie pary wykonują zmiany pozycji w tym samym czasie, zgodnie z przepisami.

Wróćcie **na salę** i niech każdy uczestnik *napisze listę* – ćwiczenie po ćwiczeniu – co u niego wymaga poprawy. Opowiedzcie krótko na głos o swoich problemach.

Napisz swój komentarz do tego sposobu pracy w grupie nad tymi samymi ćwiczeniami.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

NA SALI – planowanie przed instruowaniem i treningiem

Ćwiczenia z klasy 0 obediencie.
Pracujcie w grupach. Zapisujcie wnioski!

- Jaka jest **komenda słowna (KS)** dla każdego ćwiczenia?
- Jaki jest **obraz pamięciowy (OP)** każdej komendy/ćwiczenia?
- Jakie są pierwsze trzy kroki nauki tego ćwiczenia?

1. Socjalizacja

KS: .....

OP: .....

1. ....
2. ....
3. ....

2. Waruj lub siad przez 1 minutę

KS: .....

OP: .....

1. ....
2. ....
3. ....

3. Chodzenie przy nodze na smyczy

KS: .....

OP: .....

1. ....
2. ....
3. ....

4. Przywołanie

KS: .....

OP: .....

1. ....
2. ....
3. ....

5. Skok przez przeszkodę

KS: .....

OP: .....

1. ....
2. ....
3. ....

6. Zmiana pozycji

KS: .....

OP: .....

1. ....
2. ....
3. ....

NA SALI

Praca z rozdziałem **5 broszury**
"Obediencie - klasa 0"

Sposób pracy:

Niech uczestnicy w grupach 3-4 osobowych przeczytają rozdział i podzielą się z innymi, co myślą na jego temat. Instruktor i inni uczestnicy zapisują to, co ważne jest zapamiętania.

Pedagogika: Ta osoba, która się wypowiada, robi to na stojąco i mówi do wszystkich.

Komenda słowna

Ile trzeba ćwiczyć?

Wymagania – rozproszenia

Jak rozwiązać problem?

Uczestniczenie w zawodach:

- Sędzia
- Komisarz
- Obowiązki przewodnika psa
- Zachowanie psa
- Dyskwalifikacje
- Inne przepisy

.....
.....
.....
.....

Obediencie – klasa międzynarodowa

Instruktor przedstawia i wyjaśnia ćwiczenia. Wszyscy razem oglądają film o przygotowaniu do klasy międzynarodowej obediencie.

1. Siedzenie w grupie przez 2 minuty
2. Warowanie w grupie przez 4 minuty, z elementami rozpraszającymi uwagę
3. Chodzenie przy nodze
4. „Stój”, „siad” i „waruj” podczas marszu
5. Przywołanie ze „stój” i „waruj”
6. Wysyłanie kierunkowe, „waruj” i przywołanie
7. Aport kierunkowy
8. Skok przez przeszkodę i aport metalowego przedmiotu
9. Wyszukiwanie i aport
10. Zmiana pozycji na odległość

Jeśli jakiś pies prezentuje odpowiedni poziom i jest na to czas, można przeprowadzić pokaz nauki tych ćwiczeń.

Egzamin – sprawdzenie wiedzy i umiejętności

Uczestnicy już podczas przyjmowania na kurs byli poddani ocenie swoich umiejętności. Jeśli jakaś osoba nie prezentuje poziomu odpowiedniego, by samodzielnie prowadzić kursy, musi ona zostać wykluczona z kursu przez instruktora przed egzaminem.

Egzamin

Niektóre zadania dotyczą teorii, a inne praktycznej strony prowadzenia kursów. Niektóre są z zakresu posłuszeństwa ogólnego, a pozostałe z zakresu klasy 0 obediencji. Wszystkie zadania razem stanowią podsumowanie kursu.

Egzamin przeprowadza **dwóch** instruktorów. Mówią oni i działają razem, i pomagają sobie, by o niczym nie zapomnieć. Uczestnicy otrzymują spis zadań teoretycznych na dzień przed egzaminem, i praktycznych – na 10 minut przed częścią praktyczną egzaminu.

Sposób przeprowadzania egzaminu

Dwóch uczestników odgrywa rolę instruktorów kursu i ich praca jest oceniana przez zaproszonego gościa ze Związku Kynologicznego, instruktora tego kursu oraz pozostałych uczestników.

Część teoretyczna: 5-6 minut czasu na wypowiedź każdej pary

Część praktyczna: 5-10 minut

szkolenia jednej pary właściciel+pies

- Dwie następne osoby przygotowują się do części praktycznej.
- Jedna osoba jest właścicielem z psem (jeśli to zadanie wymaga obecności psa)
- Pozostałe osoby są egzaminatorami, zapisującymi na specjalnym formularzu (formularz ten znajduje się na następnej stronie) wnioski dotyczące wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki i etologii osoby egzaminowanej.

Należy zwracać uwagę na następujące rzeczy:

- Głos, mowę ciała i kontakt z innymi ludźmi
- Zastosowane techniki pedagogiczne (str. 23)
- Wiedzę z zakresu etologii
- Połączenie pedagogiki i etologii = mówienie właściwych rzeczy do właściwego kursanta i zauważanie złych zachowań i korygowanie ich w prawidłowy sposób
- Predyspozycje społeczne do uczenia innych ludzi i przemawiania do nich

Dla „egzaminatorów”

Sposób oceniania powinien być
pozytywny, aby poprawić wiedzę
i umiejętności osoby
egzaminowanej!

Prawdziwy, surowy egzamin
każda osoba przejdzie zmierzając
się z rzeczywistością po kursie.
Teraz staramy się pomóc sobie
nawzajem!

**Formularz egzaminacyjny
wskazujący na to, co
należy poprawić**

(należy tę stronę skopiować i rozdać po jednym egzemplarzu każdemu uczestnikowi)

Głos jest donośny i czysty:

.....
.....
.....
.....

Zachowanie (mowa ciała) podczas przemawiania do grupy jest zdecydowane i przyjazne:

.....
.....
.....
.....

Instruktor **dba o dobre samopoczucie** swoich kursantów:

.....
.....
.....
.....

Prawidłowo stosuje **techniki pedagogiczne** (str. 23):

.....
.....
.....
.....

Ma dobrą znajomość **etologii** (faktów dotyczących psów):

.....
.....
.....
.....

Potrafi połączyć **pedagogikę i etologię** = mówi właściwe rzeczy do właściwego kursanta i zauważa złe zachowania i koryguje je w prawidłowy sposób:

.....
.....
.....

Inne uwagi:.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Formularz wypełniony został przez: .....

Zakończenie

Podsumujcie ten kurs dla instruktorów! Każdy uczestnik musi powiedzieć czego się nauczył i jak ma zamiar samodzielnie prowadzić kursy podstawowe z zakresu posłuszeństwa ogólnego oraz klasy 0 obediencji, korzystając z materiałów kursowych: książki „Posłuszeństwo na co dzień” oraz broszury ”Obediencie - klasa 0”:

Ocena kursu oczywiście przeprowadzana jest w trakcie kursu, aby można było na bieżąco korygować to, co nie odpowiada jego uczestnikom. Ale także należy ją przeprowadzić pod koniec. *Zapiszcie odpowiedzi na poniższe pytania na oddzielnych kartkach i wręczcie swojemu instruktorowi.*

Napisz, co było dobre w czasie kursu, a co należy poprawić:

1. Pedagogika Na tym kursie tematy pedagogiczne były:
.....

2. Etologia Na tym kursie tematy etologiczne były: .....

3. Inne Treść tego kursu była:
.....

4. Miejsce tego kursu było:
.....
.....

Lektury do tego kursu były:
.....
Instruktor był: .....
wykładowca był: .....

5. Co jeszcze **może być poprawione** w przyszłych kursach dla instruktorów?

6. **Co dla mnie było najlepsze** podczas tego kursu?
.....

Certyfikaty ukończenia kursu zgodnie z programem przedstawionym w tej broszurze można nabyć od SRI. Organizator jest odpowiedzialny za ich wystawienie i rozdanie.

W domu po kursie:
Pracujcie w parach jako instruktorzy lub asystenci kursów dla grup 8-10 osobowych. Przestrzegaj programu dla kursu podstawowego tak ściśle jak to możliwe, ale dostosowuj go do potrzeb kursantów. Na kursach obediencji korzystaj z broszury ”Obediencie - klasa 0”.

Osoba wspierająca:
Dobrze jest mieć osobę, która będzie cię wspierać, jeśli napotkasz trudności podczas prowadzonych przez siebie kursów. Powinien to być ktoś, kto ma doświadczenie w szkoleniu psów i pracuje za pomocą pozytywnych metod.

Powodzenia!

SRI Publication AB
Literatura and videofilms in **Polish** and English

*) 91 88008 50 9
Posłuszeństwo na co dzień
(PO) + DVD

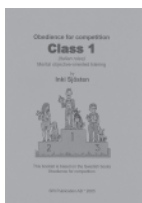
**MWC - Metoda
wizualizacji
celu**

**Program szkolenia
instruktorów
PO + Kl 0**

9188008738
Broszura Klasa 0
(PL regulaminy)

OBEDIENCE
Class 1(IT
rules)
9188008584
(24 pages)

*) 8389896443
Obedience
Trening
posłuszeństwa

DVD
International
Obedience
Class

This course material in **Polish** (and English) -
 translated from the Swedish original
 - is created by
Mrs Inki Sjösten
 and translated by
Magda Urban, Joanna Hewelt
 Editor in Poland: **Galaktyka Editing Co *)**.

DVD
Dog Mentality
Assessment
Part 1

DVD
Dog Mentality
Assessment
Part 2

SEARCHING
MAN (48
pages)
9188008000

TRACKING
(32 pages)
9188008665

RAPPORT
Mail-carrying
(32 pages)
9188008614

SEARCHING
OBJECTS
(16 pages)
9188008665

Product
catalogue
is sent free

